

Insull aretiran na Grškem - Trdnost ameriškega dolarja

GRŠKA POLICIJA ARETIRALA AMERIŠKEGA MAGNATA SAMUELA INSULLA. — PRIČAKUJE SE PROŠNJA IZ AMERIKE ZA NJEGOVU IZROČITEV. — MARTIN INSULL BIL IZPUŠČEN IZ JEČE POD VARŠCINO 50,000 DOLARJEV.

Atene, Grčija. — Na stotine tajnih policistov v Franciji, Italiji in v balkanskih deželah, ki so dobili nalog, poiskati pobeglega ameriškega magnata Samuela Insulla, je bila v ponedeljek razrešena te naloga, ko se je svetu sporočila vest, da je ta mož jetnik police tukajšnjega mesta. Tako je končno ta veliki finančni car, ki je imel načrte, da ekonomsko podprtji celotne Zed. države in ki je pred par leti še vladal nad podjetji, vrednimi milijardo dolarjev, končno došpel v jetniško celico na policiji, kot pobegli kralj, 5000 milijonov dolarjev, ki je bil nekdanji slave in moč.

Aretacija se je izvršila na prošnjo tukajšnjega ameriškega poslaništva. Ker ni tukaj proti njemu še nikake druge obtožbe, je polica prijela moža le na podlagi tega, če, da njegov paširji niso v redu. Po tukajšnjih predpisih ne sme polica nikogar držati v zaporu več kakor 48 ur. Ako ne bo med tem časom prišla od ameriških oblasti uradna prošnja, da se jetnik odda Ameriki, bo moral biti izpuščen na svobodo.

Kakor pa se z gotovostjo pričakuje, bo Amerika napravila prošnjo za ekstradicijo (izročitev) Insulla. To tudi po zakonu lahko stori. Dočim se je do zdaj menilo, da ne obstoji med Grčijo in Ameriko nikaka takšna pogodba, in je bil o tem bržkone tudi Insull sam prepričan, se je šele zdaj odkril, da je Grčija tozadeno pogodbo ratificirala letos 28. junija, in bo torej lahko, dobiti Insulla na odgovor v Ameriko.

Značilno pri Samuelu Insullu je to, da celi čas svojega beganja po Evropi ni skušal skriti ali zatajiti svojega imena; nato je s tem skušal ustvariti vtis, da ne potuje kot ubehnik, marveč kot navaden izletnik.

Samuelov mlajši brat, Martin, ki je bil pretekli teden aretiran od kanadskeh oblasti in vtaknjen v ječo, je bil zopet izpuščen pod varščino \$50,000. Zdravnik so namreč trdili, da življene v ječi škoduje njegove mu zdravju. Med tem, ko je on pod stalnim nadzorovanjem, se vrši potek za njegovo ekstradio.

VEČINA KANDIDATOV MOKRA

New York, N. Y. — Ženska organizacija za reformo prohobicije je pred časom poslala 417 kandidatom za kongres pri predhodnih volitvah širom dežele vprašalne pole, na katerih so se imeli kandidati izraziti, kako stališče zastopajo glede preklica suhaškega amendmenta v ustavu. Odgovori, ki so prispevali od kandidatov, so za mokre izredno povoljni. Od gori omenjenega števila kandidatov se jih je namreč 347 izrazilo za popoln preklic, samo 28 jih je odločno proti in 42 jih je poslalo nedoločen odgovor. Demokrati so v splošnem bolj "mokri" kakor republikanci. Izmed 170 republikanskih kandidatov jih je namreč 23 eden nasproten preklicu.

OČE IN OTROK ZGORELA

Chicago, Ill. — V nedeljo zgodaj zjutraj je v Raviniji nastal požar v leseni hiši na 1311 Burton ave. Lastniku hiše, 32 letnemu Robertu Dreiske, se je še posrečilo, da je rešil skozi okno svojo ženo in neko 13 letno deklecko, ki je stanovala pri njih. Nato je sam skušal zbežati na prostost s svojim 3 meseci starim otrokom v naročju, a je bilo že prezopno. Dim ga je omamil, predno je prispeval do vrat, in zglomeli trupli njega in otroka so našli na prostoru, kjer je bila spalnica.

proti preklicu in 42 neodločenim. Od 228 demokratov pa je samo

INOZEMSKI NAPAD DOLARJU KORISTIL

Tajne inozemske sile, ki so leta dne rovarile proti dolarju, so pomagale, da se je pokazala vsa moč dolarja.

Washington, D. C. — Kakor je povdarjal pomožni trgovinski tajnik, Dr. J. Klein, v svojem govoru, ki ga je imel preteklo nedeljo, so Zed. države lahko hvaležne tistim inozemskim tajnim silam, katere so bile še pred nekaj meseci na delu, da izpodkopajo temelj ameriškemu dolarju in ga zrušijo. S tem so namreč dosegli ravno nasprotno, kar so želeli. Ne le, da niso omajale trdnost dolarja, marveč je njih napad dokazal, da je ameriška finančna zgradba neomajna.

Kakor znano, se je v inozemstvu, v prvi vrsti v Evropi, zlasti v Franciji, celo leto, od junija 1931 do julija 1932, rovarilo proti ameriškemu dolarju, češ, da se njegova veljavnost podira in da bo moral prej ali sleg pasti. Posledica tega je bila, da je inozemstvo v ogromnih količinah izvaja iz Amerike svoje zlate zaloge; ti izvozi so znašali v skupini vrednosti nad milijardo dolarjev. Končno so napadalci videli, da se zaletavajo z glavo v zid in da jih čaka še dolgo in težavno delo, predno bi omajali mogočen dolarski steber, in opustili so svoj načrt. Tako, ko so te sile prenehale rovariti, se je dolar pokazal v svojem triumfu, močen, kakor kdaj prej, in zlatu se je pričelo zopet vračati iz inozemstva v Ameriko.

Iz nekaterih tukajšnjih vplivnih krogov se izraža mnenje, da je predsednik Hoover znatno pretiraval, ko je v svojem govoru v Des Moines, Ia., izjavil, da je bil dolar že na tem, da se zruši, in da je bilo to le še vprašanje par tednov. Dolar, pravijo, ni bil ob nobeni priliki tako pri koncu. In tudi v tem, pravijo, je Hoover pretiraval, ko je predločeval sliko katastrofe, ki bi sledila, ako bi bili demokrati zmagali v zbornici s svojimi predlogi.

PONAREJEVALNICO DE-NARJA IZSLEDILI

Detroit, Mich. — Detektivi

ŽIVCI TRŠI OD JEKLA, NA KATEREM SEDIJO

Niti najmanj ne moti teh možakarjev vrtoglav globina, nad katero sedijo. Na ozkem jeklenem tramu, 800 čevljev nad cesto, mirno povzivajo svoj opoldanski obed. So to delavci, ki grade novo 70nadstropno poslopje "Rockefeller Center" v New Yorku.

KAMPANJA DEMOKRATOV

Roosevelt bo nastopil kampanjsko turo v južne države.

Hyde Park, N. Y. — F. D.

Roosevelt namerava nastopiti

svojo drugo kampanjsko potovanje dne 18. oktobra. To pot jo bo mahnil v južne države, o katerih pravijo, da so itak že predobljene za demokrate. Predmet svojim govorom si bo najbrž izbral birokracijo v Wash-

ingtonu in bo podal svoj načrt o tem, kako bi se dali znižati federalni stroški. — V mestu Des Moines, Ia., pa je v ponedeljek govoril demokratski senator Reed, ki je pobijal ugotavljanja, ki jih je izvajal Hoover v nedavnem svojem govoru.

NAJDEBELEJŠA ŽENSKA UMRLA

Richmond, Va. — V nedeljo

zjutraj so tukaj našli mrtvo Al-

pine Blitch, ki so jo dolga leta

kazali po gledališčih kot "najdebelejša žensko na svetu". Ženska je bila stara 40 let in je tehtala 732 funтов. Vzrok smrti je bil prehlad, ki si ga je nakopal pred smrtno je bila na svojem mestu v gledališču.

HOOVER SE ODLOČUJE

Washington, D. C. — Pred-

sednik Hoover zdaj čaka, da se

bo jasno videlo, kak učinek je

napravljen njegov zadnji govor v Iovi. Dalje čaka, da se bo kolikor mogoče natančno ugotovilo, kak je političen položaj na zapadu. Ko se bo vse to razčistilo, potem se bo še odločil, ali bo šel na kampanjsko turo na daljnji zapad, ali ne. Predsednik pravi, da ne bo napravil tege potovanja, razen, aко se bo pokazalo, da je neobhodno potrebno.

PONAREJEVALNICO DE-NARJA IZSLEDILI

Detroit, Mich. — Detektivi

so prišli na sled skrivnemu ponarejevalnici bankovcev, ki se je na-

nahajala v neki tiskarni. Kakor se

domneva, je iz te tiskarne izšlo

več ponarejenih bankovcev po

\$5 in \$10, kateri so nedavno krožili po vzhodu in osrednjem za-

padu.

POTRES V KALIFORNII

Brawley, Cal. — Skozi dva

dni koncem preteklega tedna se

je občutilo v tem mestu in v El

Centru število potresnih sunkov.

Dočim so bili vsi drugi bolj ne-

znanjni, je pa v nedeljo popoldne

resen potres spravljen v strah pre-

bivalstvo, da je kljub silovitemu

nalivu zbežalo na plan. Ti nali-

vi so povzročili tudi, da se je ne-

ki osebni vlak iztiril, ko se je

zrahljala proga. Pri nezgodi pa

je bila samo ena oseba poškodo-

vana.

KRIŽEM SVETA MUSSOLINI PROTIPOROM

Odredil, da se morajo delavski spori končati.

Rim. Italija. — Diktator

Mussolini se je naveličal poslu-

šati vedne pritožbe o sporih med

delodajalcem in delavstvom. Zato

je enostavno zapovedal, da mora

biti red in mir in konec vsem

konfliktov, in sicer do konca

oktobra. Pobotajo naj se na ta

ali drugi način, toda pobotati se

morajo. Kakor znano, ni pod fa-

štičnim režimom dovoljeno de-

lavenc, da bi stavkali, in tudi ne

delodajalcem, da bi z zavrnitvijo

delavnic prisilili delavstvo,

da se uda njih zahtevam.

VODJA HRVAŠKIH NEZADOVOLJNEŽEV ARETIROVAN

Dunaj, Avstrija. — Kakor se

poroča iz Belgrada iz uradnih

vladnih krogov, je bil preteklo

soboto tamkaj aretiran eden

glavnih vodij hrvaških opozici-

onalcev, namreč Ivan Pernar.

Z njim je bilo vtaknjeno v za-

por še osem drugih njegovih

pristašev. Ob dolženi so, da so

razdajali med prebivalstvo leta-

na, katerih so ga podpihovali

z revolucijo. Pernar je bil glavni

pomočnik Vladka Mačeka, ki

zavzema mesto Štefana Radiča,

odkar je bil ta ustreljen pred 4

leti v belgrajski zbornici.

JUNAŠKI ČIN

London, Anglija. — Da je

rešil svojih pet mož, je šel čas-

niki pilot B. Gully sam v smrt.

V višini 2000 čevljev se je leta-

lo, ki ga je vodil Gully. Poka-

ri, da se ni dalo več kontro-

lirati. Ko je videl, da ni več no-

benega upanja, je dal Gully na-

ročilo svojemu moštvu, naj sko-

sledi sledov opustošenja po zad-

njem požaru, ki je pred dvema

<p

AMERIKANSKI SLOVENEC

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izda in tisk: EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 5544

Naročnina:

Za celo leto	\$5.00	For one year	\$5.00
Za pol leta	2.50	For half a year	2.50
Za četr leta	1.50	For three months	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:		Chicago, Canada and Europe:	
Za celo leto	\$6.00	For one year	\$6.00
Za pol leta	3.00	For half a year	3.00
Za četr leta	1.75	For three months	1.75

Published By:
EDINOST PUBLISHING CO.

Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon CANAL 5544

Subscription:

For one year \$5.00
For half a year 2.50
For three months 1.50

For one year \$6.00
For half a year 3.00
For three months 1.75

POZOR! — Številka poleg vašega naslova na listu znači, da keda imate list plačan. Obnajljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagate listu.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti dodelani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtega dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vira.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

K. S.:

Raztrgana Evropa

S člankom "V velikem svetu", objavljenem v 196. številki "Amer. Slovenca", smo hoteli v velikih črtah pokazati današnji svetovno-politični položaj in njegovo zamotanost. Jasno je, da je njegov vpliv na gospodarsko in politično življeno vseh tudi manjših evropskih držav izredno velik. Ne smemo pa trditi, da bi bilo evropsko življeno narekovano izključno samo od svetovno-političnega položaja. Kako izgleda torej v tem malem kontinentu, ki mu pravimo Evropa?

V velikih obrisih je bilo razmerje med evropskimi državami nakazano že z izidom svetovne vojne: zmagovalci na eni in premaganci na drugi strani. Mogoče bi medsebojno razmerje evropskih držav še boljše označili, če bi rekli: na eni strani oni, ki so s svetovno vojno profitirali bodisi politično ali gospodarsko, na drugi strani države, ki so izgubile na zemlji in gospodarski sili. Nemčija nosi še danes klub črtjanju velikega dela vojnih reparacij najteže breme izgubljene vojne, ker je izgubila vse kolonije, ki so bile v veliki meri podlagi visoko razviti nemški industriji. Tudi v Evropi je izgubila precej ozemlja, a izguba vseh kolonij je neprimereno hujši udarec. Avstrija, Bolgarija in Turčija so delile njeni usodo, okrnjena Madžarska išče politične zaslombe pri teh državah, finančno pač pa v Franciji. Tej skupini se približuje še užaljena peta država in to je Italija. Italija je računala v svetovni vojni in se odločila za zavezniške države, ker so ji obiljube večji profit, večjo korist. Italiji se je šlo pred vsem za jadransko obal in ta je bila tedaj že avstrijska last, in zato se je Italija odločila za ta vojni plen. Po izidu svetovne vojne pa se italijanskim zahtevam ni povsem ugodilo in danih ji obljud ne stodostno izpolnilo, ker je imela svetovna vojna baje tudi namen, da osvobodi male narode tujega robstva. Zato je nastalo v Italiji nezadovoljstvo in dolžila je Francijo, češ, da ji Adrie ni privoščila. Ta spor med Francijo in Italijo se vedno bolj postruje in potek razorevitvene konference ter očitno koketiranje Italije z nemškimi monarchisti kaže, da zna mera prav kmalu postati polna. Sicer se predvsem francoski krog močno trudijo, da bi končno premestili ta veliki prepad ob teh romanskih držav, a do danes se niso dosegli nobenega uspeha. Zato se Italija vedno bolj približuje skupini premaganih držav in tem je seveda dobrodošla zavezniška, ker je po številu svojega prebivalstva in po svoji trdnji notranji organizaciji tako rešepkiranata država. Le eno moč njeni novo zavezništvo, da ne more nameč nuditi zadostne finančne podpore predvsem Bolgariji in Madžarski. Edina Albanija živi že leta od italijanskega kapitala in je povsem italijanska kolonija ob vratih Jadranškega morja.

Francija je bila že v vojni jedro antante in igra tudi po vojni velevažno vlogo. Kot zmagovalka v svetovni vojni ni doživelu notranje revolucije kakor Nemčija in Avstrija in je bila takoj v stanu, da prilagodi svoje državne potrebe novonastalim razmeram. Medtem ko je nemško državno življeno več ali manj komandirala masa s pouličnimi demonstracijami in je doživljala avstrijska republika svoje porodne bolečine, se je Francija notranje vedno bolj utrijevala in je danes ena izmed držav, ki najbolj kljubujejo svetovni gospodarski krizi. Po svetovni vojni se je pokazalo, da nemški narod ni še zrel za samostojno in svobodno življeno v državi brez komande in no-

ve državne oblike, ki so bile ustvarjene pod pritiskom mase, nikakor ne odgovarjajo sedanjemu značaju nemškega naroda in ne pristojajo premagani državi. Tako značilno je v današnjem razvoju Nemčije, da povsem hladnotravno sprejema diktatorje raznih Papenov in se celo ne brani več novega cesarja. V gospodarsko in finančno močni Franciji so našle politično zaslonko in gospodarsko pomoč male povojne države. Kot francoska zavezniška je nastala na razvalinah nekdane Avstro-Ogrske Malo antanta: Čehoslovaška, Jugoslavija in Rumunija. Tudi poljska republika je seve prisiljena iskat zaslome v Parizu. Belgija, v vojni opustošena po Nemcih, je pomembna le v zvezi s Francijo.

Italijanska zunanja politika se je mnogo trudila, da naveže razne srednje in vzhodno-evropske države na se in tako ojači svoje stališče v Evropi. Dogledna bodočnost bo pokazala, v koliko bosta Bolgarija in Madžarska v stanu, da uravnovesita svoje gospodarstvo brez francoskih posojil in se otrese na francoskega političnega vpliva.

Evropa se torej trga v dva tabora. Prav verjetno je, da se njujo nasprotno vsled novih dogodkov v Nemčiji še poostri in da se razbije zadnja itak zgolj zunanja oblika evropske mednarodne vzajemnosti in to je Društvo narodov. Manj verjetno je, da bi se to nasprotno nekoč izigralo v novo vojsku, kar bi bilo seveda najbolj po volji največjemu svetovnemu kolonizmu: boljševski Rusiji. Lahko trdimo, da je strah pred boljševizmom danes edini vzrok, da prihaja nasprotnje evropskih držav do izraza le na političnih in gospodarskih konferencah, predvsem pa na gospodarsko-političnem polju in še najbolj v carinski politiki posameznih držav. Toda kaj, če se nasprotje še naprej veča in poostrije?!

TURISTIČNI KLUB V CHICAGO ZA SVETOVNO RAZSTAVO

Chicago, Ill.

Priprave za svetovno razstavo, imenovano "Stoletje našpredka", ki se bo vršila drugo leto v Chicagi, so v polnem teku, da se pripravi vse potrebno, da se goste primerno sprejme, kakor tudi, da se dovoli poskrbi za milijone obiskovalcev, ki pridejo leta 1933 v Chicago na omenjeno svetovno razstavo. Okoli 500 hotelov, na tisoče gostišč poleg privatnih domov, bo sprejemalo goste, kar bo zadostovalo potrebam. Potrebno pa je, da se vse to popiše, pregleda in kolikor mogoče najugodnejše priredi za prihajajoče goste.

Zelo važno vprašanje pri tem je, kam spraviti tolike tisoče avtomobilov. Uprava razstave bo sicer proti plačilu dala na razpolago prostor za parkanje, a to ne bo zadostovalo in tudi ne bo ugodno za one iz daljih mest, ki se ne bodo vsak večer vračali domov. — Turistični klub bo imel veliko prostora, katerega bo nudil članom Turističnega kluba, ki imajo svoje automobile, brezplačno na razpolago za ves čas njihovega bivanja v Chicagi, tekom omenjene svetovne razstave. Te prostore za parkanje avtomobilov bo imel omenjeni klub na raznih krajih, v središču mesta in izven središča. Je pa še veliko drugih težkoč, katere se morajo ugodno rešiti, ako se hoče doseči, da bodo posestniki razstave dovolj postreženi v svojih potrebah in bodo odhajali zadovoljni. Radi tega se je ustavil "World's Fair Tourist Club", pol kooperativna ustanova, v kateri je članom zagotovljeno.

— SMRTNA KOSA

Milwaukee, Wis.

V noči od 3. na 4. oktobra je za vedno zatishnil oči na svojem domu 616 Barnard Ave., Cudahy, Wisconsin, 68 letni rojak Ignatz Borštnar, ki je umrl po večmesečni bolezni. — Pokojnik je bil rojen pri Višnji gori na Dolenjskem. V Ameriko je prišel pred 32 leti in se kmalu po prihodu v Milwaukee naselil v

tovljena najboljša postrežba za najnižjo ceno. Program kluba je obširen in vodstvo je v spomihnih rokah, od katerega lahko pričakujemo, da bo vse dobro izvršilo.

V samem središču mesta bo pripravljen eden, ali po možnosti več popolnih klubov s sobami za odmor in sestanke, kavarne, restavracije, čitalnice itd. a v glavnem, kjer bodo člani prejemali brezplačna pojasnila o cestah, železnicah, raznih mestnih zanimivostih, avtobusih in zrakoplovnih postajališčih in progah, o rezervacijah za razne izlete, razne gledališči v vstopnice in sploh vse načinosti o tej lepi in potrebnih organizacijah, kateri načeljuje znani organizator g. I. D. Padorr s pomočniki in zavezniki. — Glavni urad World's Fair Tourist Club-a je v Transportation Building, Room 1314, na 608 South Dearborn Street v Chicago, Ill. Za vse informacije se naj amerikanski Jugoslovani, ali Jugoslovani od drugod, obrnejo v svojem jeziku na zgoraj omenjeni naslov z oznako "Jugoslovanski oddelok", ali na upravitelja tega oddelka, g. A. Kamenjarin, 3042 Wentworth ave., Chicago, Ills.

— Agnes Pasarich.

— BLAGOSLOVLJENJE NOVIH ORGELJ

naselbino Cudahy, kakih 6 mil obredih so pa vabljeni vsi fani in prijatelji slovenske pesmi in šolsko dvorano, kjer se bo zaključilo slavnostni večer z nadaljnjam petjem, godbo in plesom.

Vsa čast in priznanje članom cerkvenega pevskega zbora za njih požrtvovalno in marljivo delo, ker so se zavzeli in neučrudno žrtvovali njih čas in denar, da bomo imeli tudi v naši cerkvi sv. Janeza Evangelista in od tam na Mount Olivet pokopališče. — Pokojniku želimo večni mir, žalujočim pa naše sožalje.

— Naše društvo je v zadnjih par tednih izgubilo kar dva člena. Dne 18. sept. je namreč umrl komaj 25 letni Emil Kuščjan. — Naj oba počivata v miru.

Poročevalec.

RADI BEREJO DOPISE

Elizabeth, N. J.

Pazljivo preberem vsak dopis v Amer. Slovencu, zlasti še dopise iz zapada in iz mest, katere osebno poznam. Tedaj mi stopijo pred oči mesta v Montani in Coloradi. — Nedavno sem v listu brala novico, da je v Denverju ob avtomobila težko ranjen Mr. Pekec. Ker ga osebno poznam, kakor ga pozna tudi moj soprog, mu želimo skorajšnjega zdravja in da se skoraj zopet povrne k svoji družini.

Klub temu, da je minilo že 16 let, ko sva z mojim soprom potovala po East Heleni v Montani, še pomnim, da sva se ustavila mimogrede v Denverju in obiskala mojo takrat še živečo sestro na Grand St., Mrs. Uršulo Plut, in prenočila na njenem domu. Drugo jutro je nas pa prišla Mrs. Pekec iskat, da smo šli k njej, kjer nam je postrgela, za kar se ji še danes zahvaljujem. Mrs. Pekec je namreč bila v starem kraju moja najbližja sosedka v vasi na Krupi. Omenim naj, da je Mr. Pekec napravil leta 1918, ko je umrl moj brat John Zugelj v Leadville, Colo., ki je bil član ZSZ, veliko dobroto, ko je izpolnil John Zugelju zadnjo željo, da je bil pokopan v Denverju po prejšnjem sodelovanju Izraelcev skozi puščavo. Karavana je obiskala vse kraje, ki so jih prešli Izraelci na tem potovanju pod Mojzesovim vodstvom. Pri tem je mala ekspedicija, kakor poroča njevodja frančiškanski pater prof. Baldi, odkrila zanimive stvari. Tako potrdi tradicionalno mnenje, da je Džebel Madera res hrib, na katerem počiva Mojzesov brat Aron. Našla je tudi grob Mojzesove sestre Marije, in sicer v Kadesu, kjer so ga kazali že ob času sv. Hieronima. Frančiškanski arheolog pa so na svoji težavni poti odkrili še mnogo dejstev, ki potrjujejo svetopisemske zgodbe.

Faren in prijatelj slov. pesmi.

RESNIČNOST POTRJENA PO UČENJAKIH

Majhna karavana učenjakov iz frančiškanskega svetopisemskega zavoda v Jeruzalemu se je podala pred časom na pot, da bi sledila svetopisemskemu potovanju Izraelcev skozi puščavo. Karavana je obiskala vse kraje, ki so jih prešli Izraelci na tem potovanju pod Mojzesovim vodstvom. Pri tem je mala ekspedicija, kakor poroča njevodja frančiškanski pater prof. Baldi, odkrila zanimive stvari. Tako potrdi tradicionalno mnenje, da je Džebel Madera res hrib, na katerem počiva Mojzesov brat Aron. Našla je tudi grob Mojzesove sestre Marije, in sicer v Kadesu, kjer so ga kazali že ob času sv. Hieronima. Frančiškanski arheolog pa so na svoji težavni poti odkrili še mnogo dejstev, ki potrjujejo svetopisemske zgodbe.

— Hm, to je res neprijetno. Prav gotovo pa moraš plačati preje, preden začne govoriti — resnico!

Mu ne brani govoriti — Moža zopet ni bilo na večerjo. Ko pride končno ob 12 ponoči, pravi že sem bil?

— Seveda, pravi žena, am-pak tvojo pravljico mi kljub temu lahko poveš.

Trgovec — S čim pa kupčuješ?

— Z lesom.

— En gros ali detail?

— Detail. Prodajam žveplenke.

Priznal je — Gospod profesor — vi obvladujete res skorovske jezike tega sveta!

Jezika svoje žene ne!

Če se dva pogovarjata — Samo rogovi ti manjkajo, pa bi bil komplet osel!

— Saj osel vendar nima rogov!

— No, vidiš, potem ti pa sploh ničesar več ne manjka.

* * *

Tudi sam nekaj razume — Vi imate precej hudo mrzlico. Ali trptite morda tudi žejo?

— Gospod združnik, brigajte se le za mrzlico, z žejo bom že sam opravil.

* * *

Na letovišu — Koliko stane soba v tem hotelu?

— \$1.00

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLORADO.

Naslov in imenik glavnih uradnikov.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Anton Kochevar, 1208 Berwind Ave., Pueblo, Colo.
 Podpredsednik: Geo. J. Miroslavich, 3724 Williams St., Denver, Colo.
 Tajnik: Anthony Jerin, 4825 Washington St., Denver, Colo.
 Blagajnik: Michael P. Horvat, 4417 Penn St., Denver, Colo.
 Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Blvd., Pueblo, Colo.

NADZORNÍ ODBOR:

Predsednik: Matt J. Kochevar, 328 Central Block, Pueblo, Colo.
 2. nadzornica: Mary Grum, 4949 Washington St., Denver, Colo.
 3. nadzornik: Joseph Škrabec, 412 W. New York Av., Canon City, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Leo Jurjevec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
 2. porotnik: Anton Rupar, 408 E. Messa Ave., Pueblo, Colo.
 3. porotnik: Rose Grebenec, 873 E. 72nd St., Cleveland, Ohio.
 4. porotnik: Edward Tomšič, Box 121, Farr, Colo.
 5. porotnik: Peter Blatnik, Box 286, Midvale, Utah.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne reči naj se pošljajo na glavno tajnika, vse pritožbe pa na predstavnika porotnega odbora. Prosimo za sprejem v odrasli oddelki, spremembe zavarovalnine, kakor tudi bojniške nakaznice, naj se pošljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovancem, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmožni angleškega jezika, da se jih priklopijo. Kdor želi postati član Zveze, naj se oglasi pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitev novih društev zadostuje osem oseb. Gledate ustavitev novih društev pošljte glavni tajnik na zahtevo vsa pojasnila in potrebitne listine.

SLOVENCI, PRISTOPAJTE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

Dopisi lokalnih društev

DRUŠTVO SV. CIRILA IN MEĐEŠTA ŠT. 33 Z.S.Z.

Chicago, Ill.

Zadnji četrtek, dne 6. oktobra t. l., smo pokopali našega sobrata v bivšega bojniškega obiskovalca Willard Pirmana.

Slovesna sv. maša se je brala ob 10. uri dopoldan, nakar smo ga spremili na pokopališče sv. Jožefa.

Srčna hvala vsem članom društva za krasni darovani večer. Prav lepa hvala pa tudi članom društva, kateri so pomogli, da se je zadnja čast dokojnemu na takoj lep način izvedla. Žalujoci soprogri Kristini in ostalim bratom in sestram naše sožalje, Tehi, Willard, pa večni mir in pokoj.

Leo Jurjevec, pred.

"Z.S.Z. nudi zavarovalnino za celo vašo družino!"

DSZ ENGLISH SECTION

TRAILBLAZERS' LODGE NO. 41 W. S. A.

Denver, Colo.

The grim weaper Death called from our midst our Bro. Joseph Bodnar on Friday morning, September 30, at 2 o'clock A.M. Our esteemed Brother was on the road to recovery from an attack of the flu and congestion, but had a relapse and was called to his eternal reward in St. Luke's Hospital after a short illness. Services were held for our deceased Brother from the Holy Ghost Church on Monday, Oct. 3rd, interment was at Mt. Olivet Cemetery, where our ritualistic funeral ceremony was given.

Bro. Bodnar is survived by an adopted son and daughter to whom we extend our heartfelt sympathy, but to Brother Bodnar we bid farewell and may he rest in peace; he has passed away, but his memory shall not be forgotten. Our deceased Brother joined the Trail Blazers Lodge in May 1930, although he was unable to attend our meetings on account of his work and distance he lived from the Lodge, he always had the Lodge at heart and was willing to help in anything that he was able to do for the good and advancement of the Lodge and Association.

Brothers and Sisters of the WSA, bear in mind, that fraternal protection is just as important in these hard times as at any other time; no one knows when the grim reaper will mow us down; so let us always be prepared that our

loved ones may be taken care of after demise. It may cause us to figure and struggle how to make both ends meet, but just stop a moment and think how hard it would be for our loved ones to carry on if we do not leave them something to carry the burden with.

All members of Trail Blazers Lodge are requested to attend the regular meeting to be held on Monday, Oct. 17, as at this meeting we will make final arrangements for our annual show which will be held on Sunday, Oct. 23, we will need all the help we possibly can get to put over this show in true Trail Blazers' fashion and will need the support of the entire membership. This show will be one of the best the Trail Blazers have attempted to present to the public for their approval and any one that misses the show will regret it as it is a scream from start to finish and cannot be duplicated anywhere for the price of admission which is 10 cents for children in the afternoon, and 15 cents in the evening, and for adults 35c at both performances. After the evenig performance there will be dancing, so a good time is assured to all those who attend. An invitation is extended to all members of the Association to come and spend an evening of mirth and laughter with us and get away from their worries and cares for one evening. This show is something different than has been put on before and if you don't get a good laugh out of it you better see a doctor. Don't forget the date: Sunday, October 23, 1932. Curtain at 7:30 P.M. General admission, children 15 cent, adults 35c. After show dancing, music 7 piece orchestra. Come prepared to enjoy an evening of fun and laughter.

Just a reminder to members, try and keep your dues paid up and do not get into arrears as no one knows when misfortune may knock on your door and it is always best to be prepared to meet any adversity that may fall on you, in case that a member is unable to pay, get in touch with the Secretary John Trontel and explain your circumstances, and he will be glad to help you out in your difficulty; we want to help you and we want your help and show the true fraternal spirit of helping one another.

Fraternally yours,

Joseph Shaball, Pres.

TRAILBLAZERS' LODGE NO. 41 W. S. A.

Denver, Colo.

COMEDY THRILLS.—Talkative Hazel, the old pest, ballyhooing again. I'm a married woman (that's nothing to brag about) and keep trying to get my husband to take me to the movies. He says he doesn't have time, but I tell him I'll go alone. He finally agrees, but only if I promise to stay home after the movie. I say okay, but then he says he'll have to pay 15¢ at the evening performance for standing room only, if any. And everybody had better come early. If we cannot accomodate the

about) and as my husband is out of town I must talk to someone.

Roses are red, violets are blue; are you? Then tell the blues to "shoo". If you got 'em, you certainly can "shoo the blues away" by attending the Trail Blazers' Gigantic Laugh Festival known as the Comedy Thrills.

Everybody enjoys a good time. When you laugh it is a good sign that you are having such a time, — it's healthy to laugh heartily, too. When jokes, funny actions, etc., thrill you, so that you must laugh, it's a good medicine. On Sunday, Oct. 23, afternoon and evening, at the Slovenian Hall, 4464 Washington St., you can indulge in two solid hours of such medicine. Then after the evening performance you can dance until the milkman comes by, — if you haven't laughed yourself sick.

Old man "nertz" himself will be present in every move and word of the performance who in their nutty sayings and queer antics will "raise the roof" in fun. And another thing — the program is not entirely filled with farce and nonsense, but a fine musical program is to be sandwiched in. No matter what your taste, or what you like best, — it will be there. All this will be done by local talent, with assistance from the good friends of the Trail Blazers.

If everything pans out O. K., we will have an added feature to satisfy the lovers of good Slovenian songs and which will be a great treat for all present. Mr. J. Germ, of Pueblo, Colo., one of the best Slovenian tenors in the country, and a renowned recording artist, has most graciously offered his services on the program. This alone will be worth more than a price of admission.

There will also be singing by a large chorus and other singing in different parts of the various acts. An Accordion Act to be presented by our Bro. Joseph Grande, is certain to be a hit. A seven piece orchestra will play an important part in the proceedings. There will be two rip-snorting comedies, four other acts, with funny comedy in between—plenty of music, ticklish surprises galore, dancing, refreshments—fun, fun and more fun. Where can you beat such an entertainment for the measly sum of 35¢? Be sure and send the children to the afternoon performance at 2 P. M., where they pay only 10¢ at the door. The children will have to pay 15¢ at the evening performance for standing room only, if any. And everybody had better come early. If we cannot accomodate the

crowd the show will be repeated, so in that case salt down your unused tickets and watch for date.

Bros. Peketz and Trontel are being kept up rather late at the rehearsals for this show. The other day the Mesdames belonging to these two were listening to a radio salesman who said: "Here's a radio that's guaranteed to bring in anything at any time of the night." Whereupon the ladies said: "We'll take it if it will bring in our husbands before midnight." Moral: Always take the ladies with you. Hint: Take them to the Comedy Thrills.

Whether you talk in your sleep or not—you will laugh in your sleep that night, and I'll be with you. (I mean in your laugh.)

Laughingly yours,

Hazel (nut).

"Z.S.Z. protection for the whole family."

TO IN ONO

VAROSTNA NAPRAVA PROTI SAMOMORILCEM S PLINOM

V Monakovem so izumili posebno napravo, katero se priključi na plinovodne cevi. Tako se lahko ta reč priključi v plinski svetilki. Varovalni aparat je tako narejen, da avtomatično zapre plin, kadar hitro plin veče goriti. — Samomorilci si torej ne bodo mogli več končati svojega življenja s plinom in bodo pač morali seči po drugih sredstvih.

ZEMLJAJ SE MANJŠA
Prof. Ernst Jaeneke je predložil heidelbergški akademiji znanosti zanimivo razpravo o manjšanju zemeljske oble.

Po njegovih računih se je zemeljski polumer od Cezarjevih časov skrajšal za približno 1 m. Prostorninsko pa izgubi zemlja vsak dan kubični kilometar, kar se nam seveda ne more videti veliko v primeru z več nego bilijonom kubičnih kilometrov, kolikor znaša vsa zemeljska prostornina.

OPTIMISTIČNI SUHAČI
Chicago, Ill. — Pomozni narodni prohibicijski ravnatelj, H. Jones, je v sredo obiskal tukajšnji prohibicijski glavni stan in ob tej priliki objavil suhaškim agentom, naj se ne boje, da bodo izgubili svoje delo v slučaju, ako bo preklican 18. amendement, češ, da bo tudi potem še potrebna suhaška armada, da nadzira upoštevanje zakonov.

MLADINA SE ZBLIŽUJE
Letošnje poletje je prvič šlo 700 nemških otrok za več tednov v Francijo, kjer so skupno

HOOVER PRED POTOVANJEM

s francosko mladino taborili po vzorcu znanih "Skavtov". — To bi bil nekak pričetek francoske zbljajanja, ki chestru na Angleškem je iznabro morda čez leto rodil blago dejne posledice. Francoska in nemška mladina se bo na takih taborenjih spoznala, se sprizateljila in tako ne bo mogla razumeti sedanjega sovraštva, ki vlada med obema narodoma.

IZBRALI LONDON ZA KONFERENCO

Zeneva, Švica. — Komisija, katero je zadnja lausanska konferenca določila, da ukrene priprave za bodočo svetovno gospodarsko konferenco, je v ponedeljek odločila, da bo ta konferenca vršila v Londonu. Na njo bodo povabili tudi Rusijo. Čas sestanka še ni določen.

PONESREČEN PRVI NAPAD

Chicago, Ill. — 14letni deček Jos. Demarco je prišel v torek v to mesto iz Lisle, Ill., ter padel v roke nekemu zlikovcu, kateri mu je dal revolver in ga vzel s seboj na roparski pohod. Napadla sta neko gasolinsko postajo, a napadeni se je uspešno uprl in omenjenega dečka nevarno ranil, dočim je dečkov vodja pobegnil.

CIVILNI ZAKON NA ŠPANSKEM

Zaradi ločitve cerkve od države v Španiji, je stopil v veljavno tudi civilni zakon. Španski državljanji, kateri se hočejo ženiti, se morajo najprej registrirati v občinskem uradu, šele potem smejo iti h poroki tudi v cerkev. Vlada je uvedla tudi civilne pogrete.

PROIZVODNJA KNJIG

Ust "Papir" je objavil pregled, koliko knjig izhaja v kulturnem svetu. Statistika, ki zajema 21 kulturnih držav, je prav zanimiva in kaže, da je v teh državah izšlo 160,000 knjig. Nemčija je na prvem mestu, potem pride Rusija, nato Japonska, Francija, Anglija in še za njo Amerika. V Nemčiji pride po ena knjiga, ki jo izdajo na leto, na vsakih 2000 prebivalcev, v Ameriki pa pride ena knjiga šele na vsakih 11,800 prebivalcev.

SIRITE AMER. SLOVENCA!

Phone Cicero 66

Dr. Rudolph P. Zaletel
SLOVENSKI ZDRAVNIK
PHYSICIAN AND SURGEON
4830 West 22nd Street,
CICERO, ILL.

Uradne ure: 10-12 A. M., 2-5 in 6-8 P. M. — Ob nedeljah na sporazum.

ČISTO MLEKO ZA VAŠE ZDRAVJE, ZA VAŠE OTROKE IN ZA CELO DRUŽINO,

iz —

BLAGO, KI SE NE RAZTRGA

Vodilni inženjer neke angleške tovarne za blago v Mančesku — nemškega zbljajanja, ki chestru na Angleškem je iznabro morda čez leto rodil blago dejne posledice. Francoska in nemška mladina se bo na takih taborenjih spoznala, se sprizateljila in tako ne bo mogla razumeti sedanjega sovraštva, ki vlada med obema narodoma.

ZOPET BOMBA

Burlington, Wis. — V četrtek v zgodbnih jutranjih urah je je primerila pred kratkim neavdona tragedija. 27 letni uradnik Karel Petric je pričeval pri vlaku svojo mlado ženo, s katero se je po premaganju velikih težav poročil pred nekaj meseci. Žena se je res prijavila z vlakom, h kateremu je prišel Petric na postajo. Ko pa je izstopila in je pohitela proti njemu, je možu nenadoma postal slab in se je pričel tresiti. V nekaj minutah se je zgrudil mrtev na tla. Poklicani so postajnega zdravnika, ki je ugotovil, da je Petrica zadela kap od prevelikega veselja nad svidenjem.

VESELJE VZROK SMRTI

Na budimpeštanski postaji se v zgodbnih jutranjih urah je je primerila pred kratkim neavdona tragedija. 27 letni uradnik Karel Petric je pričeval pri vlaku svojo mlado ženo, s katero se je po premaganju velikih težav poročil pred nekaj meseci. Žena se je res prijavila z vlakom, h kateremu je prišel Petric na postajo. Ko pa je izstopila in je pohitela proti njemu, je možu nenadoma postal slab in se je pričel tresiti. V nekaj minutah se je zgrudil mrtev na tla. Poklicani so postajnega zdravnika, ki je ugotovil, da je Petrica zadela kap od prevelikega veselja nad svidenjem.

SIRITE AMER. SLOVENCA!

DR. ALLAN J. HRUBY
Specjalist za plučne in srčne bolezni
Tel. Rockwell 3364
Stanovanje: 1130 No. Lorrel Ave.
Tel. Austin 2376, Chicago
Urad: 3335 West 26th Street
Uradne ure: 5 do 9 zveč, razen sreda;
ob sreda 9 do 11 dop.; ob sobotah
do 4 dop.

ITALIAN LINE
"ITALIA" — "COSUNICH"
333 N. Michigan Ave. Chicago
Telephone: Randolph 9257

Direktni prevoz do
TRSTA IN DUBROVNIKA

Razkošni in ogromni parniki
iz New Yorka do Trsta v 11 dneh

Kmečki punt

AVGUST ŠENOA:

Poslovenil Joža Glonar

"Slunjski knez je mlad, toda velik junak in poštenjak," je nadaljeval Ambrož; toda — ali ste govorili s škofom o naših stvareh."

"Kajpak!"

"In?"

"Saj ga poznate. Fin in moder človek je. Njegove previdne besede hodijo kakor po ledu, in kadar hoče kaj zatajiti, pa pove kaj iz svetega pisma ali kakšnega latinskega pisatelja. Razložil sem mu vse. Mirno je sedel in me poslušal, rekel pa ni ne črne in ne bele. Ko sem končal, mi je rekel: "Zaradi veleizdaja se ne bojte. Ta strašna pravda bo zaspala med akti. Kar ste mi pripovedovali o Tahu, pa vem tudi sam. Tahi pa ima, veruje mi, na kraljevskem dvoru mogočne prijatelje, v deželi sami pa veliko stranko, kraljev dvor pa potrebuje mnogo denarja. Po tem vidite, dragi gospod Mihael, da tega gordijskega vozla ne kaže razsekati, ampak da ga treba fino in spretno razvozljati. Za božjo voljo, ne prenaglite se. Potripte. Pravda naj teče pred banskim sodiščem, saj jaz nisem Peter Erdoti, Tahov zet." Nato je škof dolgo časa razmišjal in se igral s svojo brado. Naenkrat pa, kakor da se je nečesa domislil, vzdigne glavo in mi reče: "Kaj dela Vaša gospa Anka? Ze dolgo je nisem videl. Ali je pozabila, da sem ji krstni boter? Recite ji, naj pride k meni, še danes naj pride. Vi pa bodite previdni; to recite tudi gospodu Ambrožu Gregorijancu. Ne pozabite sporočiti mojemu kumčetu, kar sem Vam naročil," je končal škof s povzdignjenim kazalcem in me odpustil."

"Da, da," se je nasmehnil Ambrož, "tak je on. Razvozljati! A kaj je rekla Anka?"

"Rekel ji je, da je Tahi bil pri njem, da se mu je ponizno poklonil in zelo hvalil kraljevo modrost, ki je najbolj modrega Hrvata postavil za bana."

"Glej ga, no," je rekel Ambrož, "volk se je izprevergel v lisico."

"Da," je nadaljeval Konjski "in Tahi se hvali po Zagrebu, da je bil ban zelo prijazen, da bo sodba pravična in da bo ščitil vsako pravico."

"Draščovič je gladek na vse strani. Lisica je lisico nadlisičila. Toda držimo se njegovega sveta, ker nam je koristen. Naznanimo vse te novice gospe Uršuli, da se lahko dogovorimo. Recite ji tudi Vi, naj bo modra."

"Uršula pač ve že vse," je rekel Konjski, "moja žena je ravno šla k nji."

* * *

Po grajskem vrtu se je izprehajala gospa Uršula z živahnom razgovorom z gospo Konjsko.

"Škofov načrt," je rekla Konjska, je zelo moder, toda za to reč je treba dovolj previdnosti. Niti svojemu možu nisem o tem nič črnila, ker vem, da je prijatelj Ambrožev, ki bi rad na vsak način omožil Zofko z Miličem, in z tega mladega bajtarja se poteza tudi Marta, naša rahločutna Marta. Naravnost torej ne smemo, ampak po ovinkih, ker ne smemo Ambroža zlatiti."

"Ne, ne, temu se moja duša upira!" reče Uršula in kima z glavo: "Jaz sem sicer nasprotva množitvi s tem bajtarjem, toda da se pomirim s svojim zakletim sovražnikom?"

"Mati, ne vprašajte po osveti," je rekla Konjska hladno, "vprašajte rajši, kje je Vaša korist?" — Uršula se je zamislila.

"Res je," je rekla gospa Uršula, "korist je velika."

"Torej ne oklevajte. Marta mi je pripovedovala celo zgodbo o Mogalu, ki stoka v turški lužnosti. Ujemite začaranega Miliča na to viteško podjetje. Pri tem ga bo konec in tako ga bomo rešeni."

"Anka!" sta poskočili sestri, "odkod ti?"
(Dalje prih.)

DVE NOVI COLUMBIA PLOŠČI

25180—Dekle, kdo bo Tebe troščav,
Jaz pa vrtec bom kopala, pojeti Mary Udovich
in Josipina Laushe 75c

25181—Želel bi, da bi bil ptica,
Oj z Bogom ti planinski svet, pojete John Germ 75c

DRUGE SLOVENSKE PLOŠČE

25141—Žabja svatba,
Kukovca, na obeh straneh, pojete Adrije in
John Pluth jih spremlja na harmoniko 75c

25142—Jest pa za eno deklico vem,
Spomin, dueta, pojeta gdč. Mary Udovich
in Josephine Laushe 75c

25143—Samo Tebe ljubim, valček,
Krasna Karolina, polka, igra Hoyer Trio 75c

25144—Pojmo veseli združičko,
Hišica pri cest' stoji, pojete gdč. Udovič-Lovše 75c

25145—Štajerska,
Vesela Micka, komada na harmoniko 75c

25146—Tirolska koračnica,
Stari Peter, dva krasna komada 75c

25147—Deklica pri studencu,
Bleda luna, Krnjev in Gostič 75c

25148—Pa moje ženke glas,
Potrkan ples, Frances Cerar in A. Šubelj 75c

25149—Slovenska narodna koračnica,
Kranjski valček, slov. kmečka godba 75c

25150—Eno rožko ljubim,
Moj fantič je prijezdil, duet, gdč. Mary Udovič
in Josephine Laushe 75c

25151—Mamica moja,
Kesanje, duet, g. Anton Šubelj bariton 75c

25152—Vesela polka,
Franci valček, slov. kmečka godba 75c

25153—Pozdrav Gorenjski,
Pozdrav Dolenjske, kvartet Jadran 75c

25154—Pastirček,
Lovec, duet, gdč. M. Udovich in J. Lausche 75c

25155—Naprej zastava Slave,
Našim junakom, vojaška glasba 75c

25156—En hribček bom kupil,
Našim rojakom, inštrumentalni kvartet 75c

25157—Prepoved,
Pod oknom, poj. Amal. Krnjev in Gerard Gostič 75c

25158—Spet ptičke pojo,
Njega ne, pojete L. Belle in Fr. Plut 75c

25159—Ne dajte ženam, da bi hlače nosile,
Oh, ko bi le vedeli, mamica vi, pojete John Germ 75c

25160—Glasno bi zavrnil,
Kje prijazne ste višave, pojete Frank Plut 75c

25161—Ančica,
Ponočni pozdrav, pojete tenorist Mr. L. Belle 75c

25162—En Šušter me je vprašav,
Mornar, pojeti gdč. Mary Udovich in Jos. Laushe 75c

25163—Pa kaj mi nuča planinca,
Triglav, pojete in spremlja s harmoniko g. J. Germ 75c

25164—Pri oknu deva je slonela,
Spominek, duet, pojete L. Belle in F. Plut 75c

25165—Micka,
25166—Marička, polka,

Črne oči, polka, oba komada igrana po izborni Columbia inštrumentalni godbi 75c

25167—Oj deklica, povej mi to ...
Ko na planine, pojete gg. L. Belle in Fr. Plut 75c

25168—Ne bom se možila,
Mornar, pojete gdč. M. Udovich in J. Laushe 75c

25169—Venček slov. narodnih pesmi, v dveh delih,
poje pevsko društvo Domovina 75c

25170—Cvetični deklici prsa bela,
Metuljček, pojete g. J. Germ, ob sprem. harmonike 75c

25171—Zveličar se je rodil ...
Božična, pojeti gdč. M. Udovich in Jos. Laushe 75c

25172—Venček slovenskih narodnih pesmi, 1. in 2. del.
Poje društvo "Domovina" 75c

25173—Planinec, 75c

Srcu, pojete g. J. Germ 75c

25174—Spomin iz Ljubljane, valček,
Večerna polka, igra izvrsten orkester 75c

25175—Slepec,

Pa so fantje proti vasi šli, poj. G. Gostič, F. Pirnat 75c

25176—Moj fantič je na Tirolsko vandrov, duet,
Kod bova vandrala vandrovček moj, duet, pojete gdč. M. Udovich in J. Lauše 75c

25177—Trije kovači,
Sirota, pojete tenor g. J. Germ 75c

25178—Trije kovači,
Men vse eno je, duet, pojete gdč. M. Udovich
in J. Lauše 75c

25179—Manj, kakor TRI ploče ne razposiljam.

Naročilom priložite potreben znesek. Pri naročilih manj kakov 5 ploč, računamo od vsake ploče po 5c za poštnino. Ako naročite 5 ali več ploč, plačamo poštnino mi. — Pošiljamo tudi po C. O. D. (poštnem povzetju), za kar računamo za stroške 20c od pošiljatve. — Naročila blagovolite poslati na ravnost.

O TEM IN ONEM

DELO IN UTRUJENOST

O utrujenosti in spanju obstojijo najrazličnejše teorije, ki pa s tem zvezanih problemov nikakor še niso dokončno rešile. V ta namen so izvedli številne eksperimente, ki naj bi pojasnili zadevna vprašanja. Psom so n.pr. umetno zabranili, da niso mogli zaspati, tako da so postajali čedalje trudnejši. Potem so jim preiskali možgane in so v njih ugotovili določene spremembe, ki jih je po vsem videzu povzročila utrujenost. Čim so deli živalim spati, so te spremembe izginile.

Praktične važnosti je pri vsaki vrsti telesnega dela vprašanje, kako bi se delo izvršilo z najmanjšo utrujenostjo in največjim učinkom. Taylor je skušal to vprašanje rešiti s svojim znamenitim sistemom. Opazoval je n. pr. delavce, ko so z lopatami tovarili pesek. Potrudil se je, da je ugotovil najbolj ugodno množino peska, ki naj bo delavca pobral z lopato in najugodnejši delovni tempo. Po njegovih podatkih je bil učinken ta, da je 140 delavcev v istem času izvršilo isto delo kar drugače 500 delavcev in vsak med njimi je zmogel sedaj 59 t materiala v istem času, ki ga je prej rabil za 16 t!

Na isti sistematični način skuša moderna delovna fiziologija zatirati utrujenost. Ugotovila je n. pr. da se človek s takozanimi statičnimi deli (primer za to je že omenjeno iztegovanje roke) posebno hitro utruji in išče zato poti, da bi statično delo čim bolj izložila izdelovne celote. Če n. pr. človek pri tipkanju neprimerno sedi, sklanja glavo naprej itd. izvršuje nepotrebno statično delo, ki se ga lahko izognemo do neke meje s primerno višino mize itd. Z majhnimi spremembami se dado torej doseči prav znatni uspehi.

Delovna fiziologija se bavi seveda tudi s problemom duševnega dela, ki kaže iste znake utrujenosti kar fizično delo, posebno v določenih delih možganov in hrbtničnega mozga. Tu je prišla že do ugotovitve najprimernejših odmorov med delom, ki so baš toliko dolegi, da se utrujeno živčevje lahko spočije.

Iz Addis Abebe poročajo, da abesinski cesar postavil posebno oblast za zatiranje suženjstva. Na čelu oblasti stoji neki abesinski knez, ki mu bo prideljen poseben britski svetovalec in več vplivnih domačih osebnosti.

PREVEČ KAVE IMAO

V zadnjem času so sezgali v Braziliji zato, da bi preprečili padec kave, 377.000 vreč kave s skupno 56 milijon 550 tisoč klog. kave. V Rio de Janeiru so sezgali povprečno vsak dan nad 1000 vreč kave.

SIRITE AMER. SLOVENCA!

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENEC

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva! — Trgovci — Posamezniki

dobjo v naši tiskarni vedno solidno in točno postrežbo. Priporočamo, da predno oddate naročilo drugam, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premaio.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Društva

ki oglašajo svoje prireditve,
veselice, igre, itd. v

AMERIKANSKEM SLOVENCU

imajo vsikdar dobro udeležbo
in dober uspeh.

"AMER. SLOVENCA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa mnogi naši rojaki po vaši okolici.

Oglasevalne cene v "Am. Slovencu" so zmerne.